ResearchGate

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: https://www.researchgate.net/publication/305160914

Gaziantepli Girişimcilerin Genel Özellikleri

Conference Paper · May 2008

CITATION
1

READS
144

3 authors, including:

Ayşe İrmiş
Pamukkale University
37 PUBLICATIONS **48** CITATIONS
SEE PROFILE

Lütfiye Özdemir
Inonu University
33 PUBLICATIONS **171** CITATIONS
SEE PROFILE

All content following this page was uploaded by Lütfiye Özdemir on 11 July 2016.

The user has requested enhancement of the downloaded file.

Кыргыз-Түрк «Манас» университетинин басылмалары: 112
Конгресстер тизмеси: 16

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Yayınları: 112
Kongreler Dizisi: 16

Кыргыз-Түрк «Манас» университети
Экономика жана Башкаруу Факультети
Менеджмент Бөлүмү

II ЭЛ АРАЛЫК ИШКЕРДҮҮЛҮК КОНГРЕССИ

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
İktisadi ve İdari Birimler Fakültesi
İşletme Bölümü

2. ULUSLARARASI GİRİŞİMCİLİK KONGRESİ

Kyrgyz-Turkish Manas University
Faculty of Economics and Administrative Sciences
Management Department

2nd INTERNATIONAL CONGRESS ON ENTREPRENEURSHIP

Кыргызско-Турецкий университет «Манас»
Факультет Экономики и Управления
Отделение Менеджмент

II МЕЖДУНАРОДНЫЙ КОНГРЕСС «ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО»

07-10 май 2008, Бишкек
07-10 Mayıs 2008, Bişkek

УДК 334
ББК 65.050.9(2)2
Э 37

АРДАКТУУ КЕҢЕШ:
Дикамбаев А.Ш. КР Президенттик Администрациясынын Экономика жана социалдык саясат бөлүм башчысы,
Жапаров А.У., КР Экономика өнүктүрүү жана соода министри
Болжурова И.С., КР Билим берүү жана илим министри
Серпил У. Алпман, Түркиянын КР толук жана ыйгарымдуу элчиси
проф., и.д. Кайыпов С.Т., К-Т «Манас» университетинин ректору
проф., и.д. Угур Орал, К-Т «Манас» университетинин проректору

ИЛИМИЙ КЕНЕШ:
Койчуев Турар, Кыргыз-Түрк «Манас» университети, **Али Акдемир**, Canakkale Onsekiz Mart University, **Женгиз Йылмаз,** Кыргыз-Түрк «Манас» университети, **Касым Карахан,** Кыргыз-Түрк «Манас» университети, **Сахавет Гүрдал,** Marmara University, **Сейфуллах Чевик,** Maltepe University, **Байрам Кайа,** Кыргыз-Түрк «Манас» университети, **Селахаттин Сары,** Beykent University, **Белкыз Озкара,** Afyon Hocatepe University, **М. Али Билгиноглу**, Erciyes University, **Инжи Варынлы,** Yozgat Bozok University, **Атантаев Истанбек**, Кыргыз Мамлекеттик Техникалык университет, **Хулуси Демир,** Eastern Mediterranean University, **Урдалетова Анаркүль,** Кыргыз-Түрк «Манас» университети, **Тамер Муфтуоглу,** Baskent University, **Махмут Текин,** Selcuk University, **Йавуз Одабашы**, Anadolu University, **Али Жан Кавас**, Winston-Salem State University, **Жейхан Алдемир,** Dokuz Eylul University, **Метин Чакыжы,** Isık University, **Муаммер Доган,** Dokuz Eylul University, **Сыткы Гозлу,** Istanbul Teknik University, **Тамер Кочел,** Istanbul Kultur University, **Омур Озмен,** Dokuz Eylul University, **Дружинин Павел,** Российская Академия Наук, **Резан Татлыдил,** Ege University, **Семра Онжу,** Celal Bayar University, **Хусейин Озген,** Cukurova University, **Пиримбаев Жусуп,** Кыргыз-Түрк «Манас» университети, **Эрденер Кайнак,** Pennsylvania State University, **Бану Дурукан,** Dokuz Eylül University, **Гунеш Генчйылмаз,** Istanbul Kultur University, **Жемал Озгувен,** Erciyes University, **Исмет Мужук,** Istanbul University, **Кенан Озден,** Кыргыз-Түрк «Манас» университети, **Тургут Эрдемли,** Кыргыз-Түрк «Манас» университети, **Камалова Анара,** КР Президентинин астындагы башкаруу академиясы, **Осмоналиев Арстанбек,** Кыргыз Экономика университети, **Кочербаева Айнура,** Кыргызстан – Россия Славян университети, **Исмаилова Чолпон**, Кыргызстан – Россия Славян университети, **Кыдыралиев Сыргак,** Central Asia American University, **Хусейин Акай,** Balikesir University, **Ахмет Бурчин Йерели**, Кыргыз-Түрк «Манас» университети, **Аббас Караагачлы**, Кыргыз-Түрк «Манас» университети, **Исмаил Кызылырмак,** Кыргыз-Түрк «Манас» университети, **Наабер Юрий,** Кыргызстан – Россия Славян университети, **Тунжер Өздил**, Кыргыз-Түрк «Манас» университети, **Ондер Мет,** Кыргыз-Түрк «Манас» университети, **Мустафа Боз,** Кыргыз-Түрк «Манас» университети,

УЮШТУРУУ КОМИТЕТИ:
э.и.д., проф., **Женгиз Йылмаз** (төрага), э.и.к., доц. **Кенан Өзден** (төраганын орун басары), э.и.д.,проф., **Турар Койчуев,** ф-м.и.к., проф., **Анаркүл Урдалетова**, э.и.д., проф., **Жусуп Пиримбаев**, э.и.к.,доц., **Тургут Эрдемли**, э.и.к.,доц., **Ахмет Бурчин Йерели, э**.и.к.,доц., **Аббас Караагачлы,** э.и.к.,доц., **Өндер Мет**, э.и.к.,доц., **Тунжер Өздил**, э.и.к., **Мустафа Боз**, **Ильхам Йылмаз,** ага окутуучу,
Сейил Нажимудинова, Азамат Максудунов, Гүлзат Айтбаева, Гүлзат Керезбеккызы

Э 37 **II ЭЛ АРАЛЫК ИШКЕРДҮҮЛҮК КОНГРЕССИ: Жыйнак /** Кыргыз-Түрк «Манас» университети, Экономика жана башкаруу факультети, – Б.: 2009. – 500 б.

ISBN 978-9967-25-420-6

II Эл аралык Ишкердүүлүк Конгресси дүйнөнүн бардык өлкөлөрүнүн илимпоз жана изилдөөчүлөр менен ишкерлердин жолугушуусу үчүн мүмкүнчүлүк түздү. II Эл аралык Ишкердүүлүк Конгрессинин негизги максаты –өнүгүп келе жаткан экономикаларда ишкердүүлүккө түрткү берүү; ишкердүүлүктүн маанисине көңүл буруу жана анын орчундуу маселелерин талдоо; ишкердүүлүк жана илим чөйрөсүнүн карым – катнашын жогорулатууга мүмкүнчүлүк түзүү. Конгресске Австрия, Германия, Казахстан, Кыргызстан, Пакистан, Россия, Түркия сыяктуу өлкөлөрдөн келген илимпоздор, мамлекеттик ишмерлер жана ишкерлер катышты.

Э 0605010201-09

ISBN 978-9967-25-420-6

УДК 334
ББК 65.050.9(2)2
© КТМУ, 2009

ONUR KURULU:
DİKAMBAYEV A.Ş. Kırgızistan Cumhurbaşkanlığı Ekonomi ve Sosyal Politika Daire Başkanı
CAPAROV A.U. KC Ekonomik Gelişme ve Ticaret Bakanı
BOLCUROVA I.S. KC Eğitim Bakanı
Serpil U. ALPMAN, T.C. Bişkek Büyükelçisi
Prof.Dr. Sulayman KAYIPOV, KTMÜ Rektörü
Prof.Dr. Uğur ORAL, KTMÜ Rektör Vekili

BİLİM KURULU:

Turar KOYÇUYEV, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, **Ali AKDEMIR,** Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, **Cengiz YILMAZ,** Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, **Kasım KARAHAN,** Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, **Sahavet GÜRDAL,** Marmara Üniversitesi, **Seyfullah ÇEVİK,** Maltepe Üniversitesi, **Bayram KAYA,** Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, **Selahattin SARI,** Beykent Üniversitesi, **Belkıs ÖZKARA,** Afyon Kocatepe Üniversitesi, **M.Ali BILGINOGLU,** Erciyes Üniversitesi, **İnci VARINLI,** Yozgat Bozok Üniversitesi, **İstanbek ATANTAEV,** Kyrgyz State Technical University, **Hulusi DEMİR,** Doğu Akdeniz Üniversitesi, **Anarkül URDALETOVA,** Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, **Tamer MÜFTÜOĞLU,** Başkent Üniversitesi, **Mahmut TEKİN,** Selçuk Üniversitesi, **Yavuz ODABAŞI,** Anadolu Üniversitesi, **Ali Can KAVAS,** Winston-Salem State University, **Ceyhan ALDEMİR,** Dokuz Eylul Üniversitesi, **Metin ÇAKICI,** Işık Üniversitesi, **Muammer DOĞAN,** Dokuz Eylül Üniversitesi, **Sıtkı GÖZLÜ,** İstanbul Teknik Üniversitesi, **Tamer KOÇEL,** İstanbul Kültür Üniversitesi, **Ömür ÖZMEN,** Dokuz Eylül Üniversitesi, **Pavel DRUJİNİN**, Rusya Bilimler Akademisi, **Rezan TATLIDİL,** Ege Üniversitesi, **Semra ÖNCÜ,** Celal Bayar Üniversitesi, **Hüseyin ÖZGEN,** Çukurova Üniversitesi, **Cusup PİRİMBAYEV**, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, **Erdener KAYNAK,** Pennsylvania State University, **Güneş GENCYILMAZ,** İstanbul Kültür Üniversitesi, **Banu DURUKAN,** Dokuz Eylül Üniversitesi, **Cemal ÖZGÜVEN,** Erciyes Üniversitesi, **İsmet MUCUK,** İstanbul Üniversitesi, **Kenan ÖZDEN,** Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, **Turgut ERDEMLI,** Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, **Anara KAMALOVA,** KC Cumhurbaşkanı Yönetim Akademisi, **Arstanbek OSMONALİEV,** Kırgız İktisat Üniversitesi, **Aynura KOÇERBAEVA,** Kırgızistan-Rusya Slavyan Üniversitesi, **Çolpon İSMAİLOVA,** Kırgızistan-Rusya Slavyan Üniversitesi, **Sırgak KIDIRALIYEV,** Central Asia American University, **Hüseyin AKAY,** Balıkesir Üniversitesi, **Ahmet Burçin YERELİ,** Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, **Abbas KARAAĞAÇLI,** Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, **İsmail KIZILIRMAK,** Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, **Yuriy R. NAABER,** Kırgızistan-Rusya Slavyan Üniversitesi, **Tüncer ÖZDİL,** Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, **Önder MET,** Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, **Mustafa BOZ,** Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi

DÜZENLEME KURULU
Prof. Dr. Cengiz YILMAZ (Başkan), Doç. Dr. Kenan ÖZDEN (Başkan Yardımcısı), Prof. Dr. Turar KOYÇUYEV, Prof. Dr. Anarkül URDALETOVA, Prof. Dr. Cusup PİRİMBAEV, Doç. Dr. Turgut ERDEMLİ, Doç.Dr. Burçin YERELİ, Doç.Dr. Abbas KARAAĞAÇLI, Yrd.Doç.Dr. Önder MET, Yrd.Doç.Dr.Tuncer ÖZDİL, Öğr.Gör. Dr. Mustafa BOZ, Öğr.Gör. İlham YILMAZ, Seyil NAJIMUDINOVA, Azamat MAKSUDUNOV, Gülzat AYTBAEVA, Gülzat KEREZBEKKIZI

2. Uluslararası Girişimcilik Kongresi, hem akademisyenleri, hem de iş adamlarını biraraya getirecek uluslararası bir faaliyet olmuştur. KTMÜ İİBF İşletme Bölümünce başlatılan Uluslararası Girişimcilik Kongrelerinin bu ikincisi, Türk Cumhuriyetleri'nde girişimciliği teşvik etmek için onun önemine dikkat çekmeyi, önemli sorun alanlarının altını çizmeyi, bilim adamları, girişimciler ve girişimci adayları arasında etkileşimi sağlamayı, sorunlara ortak çözümler geliştirmeyi, ülkeye yatırım ve yatırımcılar çekmeyi amaçlamaktadır. Yüksek katılımlı Kongremize Türkiye, Kırgızistan, Kazakistan, Rusya, Avusturiya, Almanya, Pakistan gibi ülkelerden bilim adamları, devlet adamları ve iş adamları katılmıştır.

İÇİNDEKİLER

Балкибеков С.Э., Баетов Батыркул. *Перспектива и стратегия энергетической отрасли Кыргызской Республики* 6
Abdullah ÇINAR 9
Ümit ÖZGÜMÜŞ 11
Турсунбеков Чыныбай Акунович 12
Christopher W.J. Gaunt 14
Kazım ÜLKER. *İşletmelerde Kurumsal Kaynak Planlaması Uygulamaları ve Yaşanan Problemler* 16
İzel Levi COŞKUN. *Carl Partner Mazars* 17
Salih KUTLU. *Beton Santralinde İhracat Lideri Olarak "GÜRİŞ"* 18
Harald STUMMER, Cäcilia INNREITER-MOSER, Marianne LITTRINGER, Claudia EITZINGER. *Values in Entrepreneurial Firms – The Case of Business Succession* 19
Numan M. DURAKBASA, Herbert OSANNA, M. Emin YURCI, J. M. BAUER. *The Achievement of Total Quality Management With Global International Cooperation of Collaborating Small and Medium Sized Companies* 25
Tuncer ÖZDİL, Doğan DEMİR, Günce YILMAZ. *Bilgi İletişim Teknolojilerinin Girişimciliğe Etkisi: E-Girişimcilik* 32
Tugay ARAT. *İşletmelerde Bilişim Teknolojileri Kullanım Düzeyi (Temizlik İşletmeleri Konya Örneği)* 40
Mustafa BOZ. *Başarılı Girişimcilikte Yenilik Ortaya Koymanın Önemi: Kırgızistan Örneği* 47
Ayşe İRMİŞ, İbrahim DURAK, Lütfiye ÖZDEMİR. *Gaziantepli Girişimcilerin Genel Özellikleri* 56
Kenan ÖZDEN, Gülzat AYTBAEVA. *Yüksek Öğretim Kurumlarında İşletme Eğitimi Kalitesinin İşveren Açısından Değerlendirilmesi: Bişkek Örneği* 66
Emre ÇAĞLAR, Selçuk KENDİRLİ. *Are The Entrepreneurs Creative or The Creators?* 73
Yaşar AYYILDIZ, Azamat MAKSUDUNOV. *Kırgızistan'da Girişimcilerin Karşılaştıkları Temel Sorunlardan Rüşvet ve Yolsuzluğun Şahıs İşletmeleri Açısından Değerlendirilmesi* 78
Конокбаева Дамира Кыясовна. *Предпринимательство сельского населения в Кыргызской Республике:проблемы, факторы, возможности развития* 88
Турдумамбетов Бакыт Усенакунович. *Особенности развития предпринимательства в сфере международного туризма Кыргызстана* 94
Батыркул Баетов, Сагындык Турусбеков. *Возобновляемые источники энергии как фактор обеспечения энергобезопасности* 100
Soner TASLAK, İbrahim DOĞAN. *Kadın Girişimcilerin Sosyo-Kültürel Engelleri Aşmada Temel Kişilik Özellikleri ve Başarı Güdüsünün Birlikte Etkisine Yönelik Bir Araştırma* 104
İlham YILMAZ, Evrim MAYATÜRK. *Kadın Girişimciliği ve Türkiye'deki ve Kırgızistan'daki Kadın Girişimciliği Üzerine Bir Uygulama* 110
Şaban KAYIHAN. *Uluslararası Girişimciliğin Hukuki Görünümleri* 119
Hüseyin AKAY, Kutay OKTAY: *Uluslararasi Girişimcilik (Girişimciler) Açisindan Küreselleşmenin Muhasebe Uygulamalarina Etkisi ve Türkiye Uygulamasi* 127
Seyfi YILDIZ, A. Kadir KÖKOCAK. *Kırgızistan'da Faaliyet Gösteren Türk Firmalarının Durum Analizi ve Yabancı Sermaye Olgusu* 135
Arshad Zaheer, Khalid Mushtaq, Hafiz Muhammad Ishaq. *Reengineering the Procurement Process in a Public Sector Organization: a Case Study* 145
Cemal YUKSELEN, Sahavet GÜRDAL, Kerem ZEYBEKOĞLU. *An Exploratory Research on Harmony Between Incumbents and Successors, a Case From Turkey* 159
Seil NAJIMUDINOVA, Mirzat RAKIMBEK UULU. *Renovation from Retrospective: The Thoughts on Management of Yusuf Khass Hajib in Kutadgu Bilig* 164
Anarkül URDALETOVA, Cengiz YILMAZ, Tuncer ÖZDİL. *Küreselleşen Dünyada Kırgızistan ve Türkiye Arasındaki Ekonomik İlişkilerin Girişimcilik Boyutuyla İncelenmesi* 169
Nurullah UÇKUN. *Türkiye'de Girişimciler Yatırım Kararı Verirken Hangi Metodları Kullanıyorlar?* 178
Ali SOYLU, Burak ÇAMURDAN. *Türkiye'deki Yatırım Ortamının Girişimciliğe Olan Etkileri Üzerine Bir Alan Araştırması (Denizli Örneği)* 183
İbrahim ANIL, Binali DOĞAN. *Türk Cumhuriyetlerine Yapılan Türk Yatırımlarının Belirleyicileri ve Uluslar Arası Doğan Firmalar Olgusu* 196
Timuçin YALÇINKAYA, Nergis Melis DURCAN. *Globalleşme Bağlamında Girişimcilik Anlayışındaki Değişimler ve Aile Girişimleri* 207
Osman DEMİRDÖĞEN, Mustafa Kemal YILMAZ, İnci VARİNLİ, Dilşad GÜZEL. *Aile İşletmelerinin Kurumsallaşma Düzeyinin ve İhtiyacının Belirlenmesi; Erzurum İli Örneği* 218
Kenan ÖZDEN, M. Sinan TEMURLENK, Selim BAŞAR. *Girişimcilik Eğilimi: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi ve Atatürk Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma* 229
Syrgak Kydyraliev, Kanaiym Kydyralieva. *Influence of Different Types of Taxes on Entrepreneurship* 241
Stefan SCHMIDT. *Value Oriented Design System VDS – Lower Manufacturing Costs & Better Quality* 246
Harald STUMMER, Cäcilia INNREITER-MOSER, Marianne LITTRINGER, Claudia EITZINGER. *Local Entrepreneurial Firms and Innovations of Mncs* 250
Yaşar AYYILDIZ. *Türk Girişimcileri Kırgızistan'a Getiren Sebepler; Ampirik Bir Çalışmanın Bulguları,*

Anket Sonuçları 257
Ahmet OKUR, Mevlüt ÇETİNKAYA: *Kafkasya ve Orta Asya Bölgesinde Girişimciliğin Gelişmesinde Yatırım Ortamının Önemi* 266
Elif Asude TUNCA, Kenan ÖZDEN. *Kriz Yönetimi Sanatı: Halkla İlişkiler – 2005 Lale Devrimi Sırasında Coca Cola ve Ata Grubu Örneği* 279
Дамира Жапарова. *Мотивация труда работников здравоохранения Кыргызстана* 292
Дружинин П.В. *Инновационное развитие региона с невысоким инновационным потенциалом* 296
M. Ali BİLGİNOĞLU. *Gelişen Ülkelerde Girişimciliğin Geliştirilmesinde Rekabet Politikasının Rolü* 299
Mahmut YARDIMCIOĞLU, Hakkı M. AY. *Türkiye'de Girişimcilik Üzerindeki Vergi Kolaylıkları* 306
Önder MET, Nurjan DJURAEV. *Mikro Finansın Girişimciliğin Geliştirilmesındeki Etkinliği: Kırgızistan Örneği* 316
A. Kadir KÖKOCAK. *Geçiş Ekonomilerinde Kalkınmanın Lokomotifi: Kobiler* 324
Zümrüt (ECEVİT) SATI, Cengiz YILMAZ. *Sürdürülebilir Bir Gelecek İçin "Yeşil Girişimcilik"* 332
Mehmet Ali GÜROL. *İş Dünyasının Karlılık/Sürdürülebilirlik ve Sosyal Sorumluluk Bağlamındaki İkilemi: Mevcut Koşullarda Sosyal Sorumluluk Üstlenmek veya Üstlenmemek* 341
Özcan YENİÇERİ, Mehmet İNCE. *Otoriter Yönetimlerden Demokratik Yönetimlere Geçişte Karşılaşılan Sorunlar ve Girişimcilik* 345
Левина Ирина Валентиновна, Проскурина Виктория Дмитриевна. *Роль неправительственных организаций в подготовке предпринимательских кадров* 352
Насыров Алмаз Турусбекович. *Современное состояние подготовки кадров для предпринимательских структур Кыргызской Республики* 356
Джипар Айтуганова. *Аспекты формирования экономической культуры в предпринимательстве* 361
Orhan KÜÇÜK. *Türk Eğitim Sisteminde Girişimcilik ve Girişimcilik Eğitiminde Avrupa Birliği (AB) Hibe Projelerinden Yararlanma Düzeyi: Bir Uygulama* 364
Yavuz ODABAŞI. *Meslektaş Girişimci Üniversite ve Yönetimi: Türk Üniversiteleri İçin Bir Model Önerisi* 370
İlham YILMAZ, Sezen ÖZEK. *Eğitimde Girışimcilik ve Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinin Üniversite Eğitimindeki Girişimcilik Adına Yaptıklarının İncelenmesi* 378
Muhsin HALİS, Hasan TAĞRAF. *Üniversitelerdeki Girişimcilik Eğitiminin "Girişimsel Öz Yetkinlik" Algısı Üzerindeki Etkisi: Bir Araştırma* 388
Mete SEZGİN, Muammer ZERENLER. *Otel İşletmelerinin Menü Planlamasında Yaratıcılık, Yenilikçilik, Girişimcilik Faaliyetleri Üzerine Bir Araştırma* 396
Soner TASLAK, İbrahim DOĞAN. *İçsel Büyümede Araştırma Geliştirme Faaliyetleri ve Girişimciliğin Etkisine Yönelik Ekonometrik Bir Araştırma* 403
Salim ŞENGEL. *Yükseköğretimde Girişimcilik Eğitiminin İnovatif İş Fikirlerine Ulaşmadaki Etkisi Üzerine Bir Araştırma* 412
Ercan YILMAZ, Ali Murat SÜNBÜL. *Okulların Örgütsel Yaratıcılıklarının Öğretmenlerin Yabancılaşma Eğilimleri Açısından İncelenmesi* 419
ОСМОНАЛИЕВ А. О. *Анализ и оценка состояния взаиморасчетов в системе управления оборотным капиталом предприятия* 424
Елена Умарбаева. *Повышение производительности труда в малом и среднем бизнесе за счет внедрения инноваций* 429
İsmail KIZILIRMAK. *Kırgızistan'daki Otel İşletmelerinde Girişimciler Açısından Pazarlama Anlayışındaki Gelişmelerin İncelenmesi* 433
Burcu Candan, Kenan Aydın, Gonca Telli Yamamoto. *Küresel Marka Yaratma Sürecinde Bir Model: Turquality* 441
Hasan GÜL, Ercan OKTAY, Mehmet İNCE. *Stratejik Bakış Açısıyla Girişimcilik* 448
Ali SOYLU, Yüksel KEPENEK. *Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeyleri ve Aldıkları Eğitimin Girişimciliğe Olan Katkılarının Belirlenmesi: Pau Honaz Meslek Yüksekokulu Örneği* 459
Müslüm BASILGAN. *Girişimcilerin Kişilik Profili Üzerine Bir İnceleme: Bursa Örneği* 472
Hüseyin GÜRBÜZ. *Girişimcilik Eğilimiyle İlişkili Faktörlerin Belirlenmesi ve Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Öğrencilerinde Bir Uygulama* 485
Ali Murat SÜNBÜL, Ercan YILMAZ. *Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik ve Atılganlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* 494
Hakan YILDIRIM. *Müşteri İlişkileri Yönetimi: İnternet Bankacılığı Üzerine Bir Uygulama* 499
Didem RODOPLU. *Havalimanı İşletmeciliğinde Girişimciliğin Önemi* 510
Nedim YÜZBAŞIOĞLU, Murat BAY. *Küresel Rekabet Ortamında Girişimci Firmaların Stratejik Konumlarının Yeniden Değerlendirilmesi (Türkiye Örneği)* 520
Mustafa BÜTE. *İç Girişimciliğe Verilen Önem Düzeyi ve Çevresel Faktörlerin İç Girişimcilik Üzerine Etkileri* 528

GAZİANTEPLİ GİRİŞİMCİLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

Ayşe İRMİŞ[*]
İbrahim DURAK[**]
Lütfiye ÖZDEMİR[***]

ÖZET

Çalışma Gaziantep'in en önemli iki sektörü olan tekstil ve gıda sanayindeki girişimcilerin özellikleriyle ilgilidir. Çalışmanın temelde iki amacı vardır: Birinci amaç, girişimcilerin eğitimle ilgili genel özelliklerini tespit edip, eğitimin girişim üzerindeki etkisi hakkında ne düşündüklerini ortaya koymaktır. İkinci amaç ise; girişimcilerin işletmelerinin ve kendilerinin gelecekteki başarısında etkili olduğunu düşündükleri faktörleri belirlemek ve bu doğrultuda neler yapmayı amaçladıklarını tespit etmektir. Elde edilen verilerin bir kısmı şunlardır:

Araştırmamız Türkiye'nin sanayi bağlamında hızla gelişen kenti Gaziantep'te 90 tekstil ve gıda işletmesinde anket uygulama yöntemiyle yapılmıştır. Girişimcilerin %76.7'si lisans ve lisansüstü eğitimi almış ve girişimcilerin %85.6'sı da girişimcilik dersini almıştır. Girişimcilik kültürünün nesilden nesile aktarılmasında en önemli gördükleri üç faktör sırasıyla; "eğitim kurumlarının rolü", "ailenin rolü" ve "eski ustaların rolü" olarak belirlenmiştir. İş oluşumunda en önemli görülen üç faktör ise; "okulda işle ilgili eğitimin alınmış olunması", "işle ilgili yüksek kazancın olduğunun görülmesi" ve "geleceğin bağımsız çalışmada görülmesiyle" ilgilidir.

Girişimciliğin tercih edilmesindeki üç neden sırasıyla; "yenilikçi ve yaratıcı olmak", "bağımsız çalışmayı seviyor olmak" ve "emir almaktan hoşlanmamaktır". İşletmenin faaliyetlerinin başarılı bir şekilde sürdürülmesi için en önemli gördükleri üç faktör; "iş ahlâkı", "piyasayı çok iyi kollamak" ve "verimliliği yükseltmek" olarak tespit edilmiştir. İş hayatında girişimcilerin başarılı ve zengin olmasını etkileyen faktörler ise sırasıyla; "çok çalışmak", "üretim ve pazarda fırsatları görüp değerlendirmek" ve "hesaba kitaba dayalı akıllı bir iş disiplini ve bilimi esas alarak hareket etmek" olarak belirtilmiştir. Bununla ilgili olarak girişimciler son 5 yılda en çok "teknolojik yeniliğe" ağırlık vermiş, daha sonra da sırasıyla "mevcut üründe üretim hacmini artırmış" ve "yeni bir pazara girmişlerdir", ayrıca girişimcilerin %92'sinin işletmesinde ar-ge ile yenilik ve icatlar için kaynak ayrılmaktadır. Girişimcilerin %44.8'i "halihazırdaki iş kolunda devam edip, başka bir iş kolunda da faaliyet göstereceğini belirtirken, %41.4'ü sadece "halihazırdaki işini devam ettirip, geliştireceğini" ifade etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Girişimci, eğitim, başarı, yenilik

ABSRACT

This paper examines characteristics of entrepreneurs in the textile and foodtehe most important two sectors in Gaziantep, in Turkey.

The first goal is to determine the general charecteristic of entrepreneurs about education level and introduce what they think about effects of education on entrepreneurship.

The second goal is to examine what they think the factors which they effect their future sucess and what they plans about it. Some of the results taht is obtained from the paper are below:

Data were collected from 90 textile and food firms using a questionnaire in Gaziantep, in Turkey. 76.7 % of enterperneurs have lisance degree, 85.6 % of them received entrepreneurship training.

In the effective factors about entrepreneurship from generation to generation tehe most important three factors are the role of educational institutions, family nad maestros. The three important factors in entrepreneurship are to have education in school about business,to expectitaion higher income in business and to have independent firm in the future.

The three important reasons for being an entrepreneur are creative and innovative, one's own man and not prefer to take orders. For firm success which are important three factors are business ethics, seek an opportinity for markets and high productivity. Being successful and rich entrepreneursin business life the important factors are to work hardlyto see and evaluate the opportunity in production and market, to work logicaly and scientificaly.

In th elast five years entrepreneur focused on technological innovations increasing production capacity and entring a new market. 92 % of entrepreneurs allocated resource for R&D, innovations and invents. While 44.8% of them sustain their work in tehe same industry, and tey will take to business in different sector, 41.4% of them sustain and developed their existing business.

Key words: Entrepreneur, education, achievement, innovation
JEL Classification: L-26

1. Girişimciliğin Tanımı ve Girişimcinin Özellikleri

Girişimcilik durgun ekonomileri hareketlendiren ve özellikle gelişmekte olan ülkelere ekonomik büyüme sağlayan önemli bir unsur olarak görülmektedir. Çok farklı yönleri olması sebebiyle girişimciliğin farklı tanımları mevcuttur. Meselâ, en basit haliyle, finansal yatırım, yönetim becerisi ve bir işletmeyi yönetmek için gerekli yasal bilgiyi içeren serbest çalışma bir girişimcilik olarak görülebileceği gibi, yatırımları kendine çekmek, yasal birleşmeler elde etmek, kurumsal ve kişisel yatırımcıları cezbetmek gibi çok daha karmaşık bir anlayışla yapılan faaliyetler de girişimcilik kapsamı içerisinde yer alır. Bu bağlamda kendi pazarına üretim yapan

[*] Doç. Dr., Pamukkale Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Denizli, Türkiye, ayseirmis@hotmail.com
[**] Yrd.Doç. Dr., Pamukkale Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Denizli, Türkiye, idurak@pau.edu.tr
[***] Yrd. Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi, Malatya, Türkiye, Lutfiye13@hotmail.com

mütevazı bir işletme de girişimciliğin sonucudur, Menkul Kıymetler borsasında varlığını sürdüren ve kendini halka açık hale getiren ileri boyuttaki bir işletme de girişimciliğin sonucudur (Spencer, Gomez, 2004:1097-1098).

İlk ortaya çıkış haliyle ve en basit tanımıyla girişimcilik, üretim faktörlerini bir araya getirip, risk üstlenerek bir işletmenin kurulması ve o işletmenin çalışır hale getirilmesidir (İrmiş ve Emsen, 2002: 19). Ancak dışa açık ekonomilerin gelişmesi, küreselleşme olgusu, çevresel faktörlerin sunduğu fırsat ve tehditlerin artması ve farklılaşması; bütün bunların sonucunda rekabetin şiddetinin artması, girişimciliğin kapsamını ve tanımını farklılaştırmış ve geliştirmiştir. Kaynakların özgün bir şekilde bir araya getirilmesi, mevcut fırsatların kullanılması ve yeni fırsatların tanımlanması, yüksek seviyedeki teknolojik değişime ve piyasa belirsizliğine meydan okuma vb., artan rekabet ortamında girişimciliğin tanımına esas oluşturan faktörler olmaktadır (Lin ve diğ., 2006:169-170). Bu bağlamda girişimcilik, risk alarak çevresel faktörlerden kaynaklanan fırsatları değerlendirme veya yeni fırsatlar ortaya çıkarma gayesiyle mal ve/veya hizmet üretmek için üretim faktörlerinin bir araya getirilmesi ve örgütlemenin gerçekleşmesi süreci olarak tanımlanmaktadır (Kutaniş, 2006:3). Gerçekte risk alarak bir değer yaratmayı ifade eden girişimcilik aynı zamanda, fırsatların yakalanması ve bu fırsatların değerlendirilmesi için kaynakların bir araya getirilmesi; yaratıcı yeteneklerle yeni ürün, yeni hizmet, yeni kaynak, yeni teknoloji ve yeni piyasaların bulunması; değişimi ve dönüşümü yaratarak ve yenilikçi yaklaşımları ortaya çıkararak, birey veya grupların yeni baştan organizasyonunun sağlanması sürecidir. Bugünkü anlamda, girişimcilikle, yeni ürünler, yeni hizmetler, yeni yaklaşımlar, yeni işlemler, yeni teknolojiler ve yeni bileşimler yoluyla pazara katkı sağlayan değerler oluşturulmaktadır. Girişimcilik süreci içerisinde değer taşıyan farklı unsurlar bir araya getirilip, piyasaya yönelik işlevsel hale dönüştürülmesi sırasında, gerekli zaman ve çaba sarf edilerek, ekonomik, psikolojik ve sosyal riskler göze alınmakta ve sonuçta maddi ve kişisel tatmin sağlanmaktadır (Kök, 2007:2).

Girişimci ise, en dar kapsamıyla, mal ve hizmet üretimini gerçekleştirebilmek için üretim faktörlerini bir araya getirerek faaliyete geçiren, işletme kuran ve bu işletmedeki faaliyetlerin yürümesini sağlayan kişidir (Özkan ve diğ., 2003:13). Modern bağlamdaki girişimcilik anlayışına göre; girişimci sürekli yenilik yapan ve yaptığı yenilikleri iş dünyasında somut ticari ürünlere dönüştüren kişidir. Girişimcinin yenilik yapması ile kastedilen şey, piyasaya yeni ürünler sunma, yeni üretim tekniklerinden yararlanma, yeni pazarlar elde etme, yeni hammadde veya yarı mamul kaynaklarını bulma ve yeni bir organizasyon gerçekleştirebilme kapasitesidir (Çelik ve Akgemici, 2007:15).Bu durumda girişimcinin en önemli özelliği, başkalarının baktığı ama göremediği fırsatları görüp, bunları iş fikrine dönüştürebilmesi ve bu konudaki risk alma yatkınlığıdır (Tekin, 2004:3). Girişimci kaynakları bir fayda ve değer yaratmak üzere bir araya getirebilen, başarıyı sağlayacak uygun faaliyetleri başlatıp bununla ilgili örgütlemeler yapan, kararlılık gösteren kişidir. Aynı zamanda girişimci, bağımsız çalışma arzusu olan, yeni fikirler oluşturup bunları hayata geçirebilen, başarma ihtiyacı hisseden, belirsizlik toleransı olan ve en belirgin özelliğiyle risk alan kişidir (Arıkan, 2004:47, Kutaniş, 2006:13-17).

Bir ülkenin ekonomik bağlamda gelişmesi o ülke insanlarının girişim gücünün varlığına bağlıdır. Çünkü girişimci insanlar, sermaye bulabilen, sermayeyi yatırıma dönüştüren ve her sürece değer katarak ürün/hizmet üretiminin ve pazara sunumunun gerçekleşmesini sağlayan ve sonuçta tekrar gelir yaratabilen kişilerdir. Girişimcilerin risk alabilme ve yenilik gerçekleştirebilme yetenekleri özellikle küresel dünyada girişimler sonucunda yaratılan değerin çok geniş pazarlarda anlam bulup, çok daha büyük bir değerlerle ülkeye ve işletmeye geri dönüşümünü sağlayacaktır. İstihdamın yaratılması, teknolojinin geliştirilmesi, insan ihtiyaçlarının daha çok ve daha konforlu sağlanması, o ülke insanlarının girişim gücüne ve bu gücün fiiliyata dönüştürülmesine bağlıdır. Bu bağlamda girişim gücü bir ülkenin gelişmesinde en önemli ayaklardan birini oluşturur.

2. Gaziantep'te Girişimcilerin Özelliklerini Tespite Yönelik Bir Araştırma

2.1. Araştırmanın Amacı ve Yöntemi

Araştırma Gaziantep'te en yaygın sektör konuları olan gıda ve tekstil alanındaki girişimcilerin genel özelliklerini ortaya koymaya yöneliktir. Buna yönelik olarak birinci amaç, girişimcinin eğitimle ilgili genel özelliklerini tespit edip, eğitimin girişimcilik üzerindeki etkisi hakkında ne düşünüldüğünü ortaya koymaktır. Bunun yanı sıra, araştırmada girişimcilerin iş oluşumunda ve işlerini devam ettirmelerindeki faktörlerin tespiti ve başarılarını belirleyen unsurların neler olduğunun belirlenmesi araştırmanın diğer amaçlarını oluşturmaktadır.

Adı geçen sektördeki girişimcilere 150 adet anket dağıtılmıştır. Bu anketlerden 115 tanesi elimize ulaşmış olup, 90 tanesi değerlendirilebilir özellikte bulunmuştur. Anketler SPSS paket programıyla değerlendirilmiş, frekans ve yüzde dağılımı tablolar halinde gösterilmiştir. Çalışmanın yorumları bu tablolar üzerinden yapılmıştır. Çalışma dört bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde ankete katılan girişimcilerin demografik özellikleri, ikinci bölümde işletmelerin genel özellikleri, üçüncü bölümde girişimciliğin oluşumunda ve sürdürülmesindeki ana faktörler ve dördüncü bölümde de işletmenin büyümesinin önünde gördüğü engeller ve kendi işletmeleri ve ülkenin gelişme seyri açısından geleceğe bakış açıları tespit edilmeye çalışılmıştır.

2.2. Araştırmanın Varsayımları

Araştırmanın bu çalışmaya konu olan üç temel varsayımı mevcuttur.

1. Girişimciler işletmelerin yönetiminde söz sahibidirler ve yönetimde yakınlarından bir veya daha fazla sayıda kişi yer almaktadır.
2. Yeniliğe ve teknolojiye önem vermektedirler.
3. Girişimciler açısından eğitim önemli bir unsur olarak görülmektedir.

2.3. Gaziantep İlinin Genel Girişim Özellikleri

Gaziantep, Güneydoğu Anadolu'nun en gelişmiş illerinden biri olup gelirinin yaklaşık % 40'ını tarımdan sağlamaktadır. Dolayısıyla faal nüfusun % 60'a yakın bir kısmı tarımda çalışmaktadır (http://ansiklopedi.turkcebilgi.com/ Gaziantep_ekonomisi,04.04.2008). Bu sebepledir ki, gıda sanayinde önemli bir gelişme kat etmiştir. Aynı zamanda Türkiye ekonomisinde sanayi ve ticaret potansiyeliyle çok önemli bir yeri olan Gaziantep'in kurulu büyük sanayi işyerlerinin sayısı Türkiye genelinin %4'ünü, küçük sanayi işyerleri

sayısı ise % 6'sını oluşturmaktadır. Faal nüfusun %28.72'si imalat sanayi kollarında çalışmaktadır (http://guneydoguanadolu.bolgesi.com/gaziantep-endustri-ve-ekonomi, 04.04.2008).

2006 yılında girişimciliğin en önemli özelliklerinden birini göstererek "İnovasyon Vadisi Gaziantep" projesi başlatılan ilde, son üç yılda patent ve marka tescilinde çok önemli gelişmeler kaydedilmiştir Bu gelişmenin ardında yatan en önemli başarı faktörlerinden biri de "markalaşma ve inovasyon" kapsamında gerçekleşen eğitim çalışmaları olmuştur. Bugün 2.5 milyar dolarlık ihracata imza atan Gaziantep'te, işletmelerin kendi üretim alanlarında ve pazarlarında yaptıkları yenilikler hem Türkiye hem de dünya pazarlarında önemli bir rekabet avantajı sağlamaktadır (http://www.kobi-efor.com.tr/haber_detay.asp?id=2458, 04.04.2008). Türkiye'nin önemli büyüklükteki işletmelerinin bir kısmına da sahip olan Gaziantep'teki asıl büyük oranı Küçük ve Orta Ölçekli işletmeler oluşturmaktadır. Gaziantep ili, girişimcilik faaliyetlerinin ve özellikle yenilik ve markalaşma konusundaki belirgin teşviklerin ve girişimsel özelliklerinin neticesinde bugün, Güneydoğu Anadolu ihracatının %90'nını karşılamaktadır (http://www.kobi-efor.com.tr/haber_detay.asp?id=2458, 04.04.2008).

2.4. Demografik Faktörler

Girişimcilerin temel demografik özellikleri Tablo 1 ve Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 1: Doğum yeri ,medeni durum, yaş ve eğitim

		Frekans	%
Doğum yeri	Köy	7	7,8
	Kasaba -belde	5	5,6
	İlçe	31	34,4
	İl	47	52,2
	Toplam	90	100
Medeni durum	Evli	87	96,7
	Bekar	3	3,3
	Toplam	90	100
Yaş	30 ve aşağı	25	27,8
	31-40	61	67,8
	41-50	4	4,4
	Toplam	90	100
Eğitim seviyesi	Lise	21	23,3
	Fakülte	62	68,9
	Lisansüstü	7	7,8
	Toplam	90	100

Yapılan anket çalışmasına katılan girişimcilerin %86,6'sı ilçe veya il doğumludur ve büyük bir çoğunluğunu (%52.2) il doğumlu olanlar oluşturmaktadır. Girişimcilerin %96.7'si evlidir. Önemli bir kısmı (%67.8) 31- 40 yaş arasında yer almaktadır. Girişimcilerin %76.7'si fakülte ve üstü eğitim düzeyine sahiptir.

Tablo 2:Anne, baba mesleği, ailedeki çocuk sayısı ve girişimcinin yaş sırası

		Frekans	%
Anne mesleği	Ev hanımı	77	85,6
	Diğer	13	14,4
	Toplam	90	100
Baba mesleği	Çiftçi	6	6,7
	İşçi	20	22,2
	Memur	8	8,9
	Tüccar	22	22,4
	Sanayici	16	17,8
	Diğer	16	17,8
	Toplam	90	100
Ailedeki çocuk sayısı	1	1	1,1
	2	3	3,3
	3	28	31,4
	4	18	20,0
	5	12	13,3
	6+	11	12,3
	Toplam	73	100
Girişimcinin yaş sırası	En küçük	18	20,0
	Ortanca	39	43,3
	Büyük	33	36,7
	Toplam	90	100

Girişimci annelerinin %85.6'sı ev hanımdır. Baba mesleği olarak ise, %43.2'sinin babası girişimci nitelik gösteren tüccar ve sanayici, %31.8'inin babası ise daha bağımlı çalışmaya yönelik meslek grubunu ifade eden işçi ve memurdur.

Kardeş sayısı olarak daha çok yığılma gösterdikleri yer (%79.5) 3 ile 5 kardeş arasındadır. Aynı zamanda, girişimcilerin büyük bir kısmı ortanca çocuk (%43.3) ve daha sonra da büyük çocuk olarak yer almaktadırlar (%36.7).

Yukarıda ki, faktörler göz önüne alınarak denilebilir ki; ankete konu olan Gaziantepli girişimcilerin demografik bağlamdaki genel özellikleri; kentli olmaları, fakülte ve fakülte üstü eğitim görmüş olmaları, çok sayıda kardeş sahibi olmaları (bu durum rekabeti ve işbirliğini öğrenmeleri açısından önemlidir), daha ziyade kardeşler arasında ortanca çocuk ve büyük çocuk olmaları ve evli olmalarıdır Aynı zamanda girişimcilerin önemli bir kısmının baba mesleklerinin daha bağımsız ve risk almaya yönelik meslekler olduğu görülmekle beraber, %31.8 gibi azımsanmayacak bir orandaki girişimcinin baba mesleğinin daha bağımlı çalışmayı ifade eden işçi ve memur olması bu girişimcilerin ailede öğrenilmiş bir davranış olmanın ötesinde bir girişimcilik boyutuna sahip olduklarını da göstermektedir.

2.5. İşletmelerin Genel Özellikleri

Yapılan çalışmada ankete konu olan girişimcilerin genel özellikleri Tablo 3- Tablo 11 arasında yer almaktadır.

Tablo 3: İşletmenin faaliyet alanı

İşletmenin faaliyet alanı		Frekans	%
	Gıda	42	46,7
	Tekstil	48	53,3
	Toplam	90	100,0

Yapılan çalışmada ankete konu olan girişimcilerin sahip oldukları işletmelerin %46,7'si tekstil alanında, %53,3'ü ise gıda alanında faaliyet göstermektedir.

Tablo 4: İşletmenin varlık süresi

İşletmenin varlık süresi		Frekans	%
	1-9 yıl	31	34,8
	10-19 yıl	36	40,4
	20-29	12	13,5
	30-39	6	6,7
	40 ve üstü	4	4,5
	Toplam	89	100,0

İşletmelerin büyük bir kısmının (%40) hâlihazırdaki varlık süresi 10-19 yıl arasındadır, 1-9 yıl arasında varlığını devam ettiren işletmeler, genelin %34,4'ünü kapsamaktadır. Geri kalan %24,4'lük kısım ise 20 yıldan daha fazla süredir yaşamını devam ettirmektedir.

Tablo 5: Uluslararası pazara üretim yapılması

Uluslararası pazara üretim yapılması		Frekans	%
	Evet	60	66,6
	Hayır	30	33,3
Toplam		90	100

İşletmelerin çoğunluğu (%66,6) uluslararası pazar için üretim yapmakta iken, %33,3'ü de ulusal pazar için üretim yapmaktadır.

Tablo 6: Fizibilite yapılma durumu

Fizibilite yapılma durumu	Frekans	%
Evet	77	87,5
Hayır	11	12,5
Toplam	88	100

Aynı zamanda işletmelerin %87,5 gibi oldukça büyük bir kısmında, fizibilite çalışması yapılmıştır.

Tablo 7: İlk sermayenin elde edilişinde en önemli üç sıra

İlk Sermayenin elde edilişi		Frekans	%
Babamdan kaldı	Evet	36	**40**
	Hayır	54	60
Akrabalardan temin etme	Evet	5	5,6
	Hayır	85	94,4
Yurtdışından tasarruf etme	Evet	9	10
	Hayır	81	90
Kendisi çalışarak kazanma	Evet	46	**51,1**
	Hayır	44	48,9
Bankadan kredi alma	Evet	43	**47,8**
	Hayır	47	52,2

İşletmelerini kurarken girişimcilerin sermayeyi elde edişleri bakımından önem arz eden ilk üç sıradaki kaynakları; kendileri çalışarak elde ettikleri gelir (%51,1), bankadan aldıkları kredi (%47,8) ve babalarından temin ettikleri sermaye kaynağı (%40) oluşturmaktadır.

Tablo 8: İşletmede çalışan sayısı

İşletmede çalışan sayısı	Frekans	%
1-9-Mikro	12	13,3
10-49-Küçük	35	38,9
50-250-Orta	29	32,2
250+	14	15,6
Toplam	90	100

İşletmelerin %71'ini, çalıştırdıkları işçi sayısı bağlamında, küçük ve orta ölçekli işletmeler oluşturmaktadır. 250'den fazla işçi çalıştıran işletmelerin (büyük işletmeler) oranı ise %15,6 gibi gerçekte, azımsanmayacak bir miktardadır.

Tablo 9: Girişimcinin işletmedeki statüsü

İşletmedeki statü	Frekans	%
İşletme sahibi-tepe yöneticisi	52	57,8
İşletme sahibi-yönetim kurulu üyesi	29	32,2
Sadece işletme sahibi	7	7,8
Diğer	2	2,2
Toplam	90	100

Girişimcilerin %90'nı tepe yöneticisi ya da yönetim kurulu üyesi olarak yönetimin içerisinde yer almaktadır. Büyük bir çoğunluğu (57.8) da bizzat tepe yönetiminde bulunmaktadır.

Tablo 10: Üst yönetimde çalışan yakın sayısı

Üst yönetimde çalışan yakın sayısı	Frekans	%
Hiç yok	19	21,1
1 kişi	13	14,4
2 kişi	20	22,2
3 kişi	19	21,1
4 kişi	9	10,0
5+	10	11,1
Toplam	90	100

Ayrıca, işletmenin üst yönetim kadrosunda girişimcinin yakının olmadığı işletme oranı %21,1'dir. Geri kalan işletmelerin %79'unda ise işletmenin üst yönetiminde girişimcinin en az bir tane yakını yer almaktadır.

Tablo 11: Yönetimin en iyi ne şekilde gerçekleşeceği

Yönetimin en iyi gerçekleşme durumu	Frekans	%
Sadece ben yönetirim	5	5,7
Sadece profesyonel yöneticiler yönetir	10	11,5
Ben ve profesyonel yöneticiler beraber	59	67,8
En iyi ben ve profesyonel olmasa da ailemden birisiyle beraber	13	14,9

İşletmede yönetimin en iyi ne şekilde gerçekleştiği sorulduğunda ise girişimcilerin %67.8'i en "iyi yönetimin" kendileri ve profesyonel yöneticilerin beraberliği sonucunda olacağını, girişimcilerin %15'i ise, en iyi işletme yönetiminin kendileri ve profesyonel olmasa da aileden birinin beraberliğiyle gerçekleşeceğini ifade etmişlerdir. Bu bağlamda birinci varsayımın doğru olduğu kabul edilmiştir. Sadece %5.7'si "en iyi işletme yönetimini" tek başlarına gerçekleştireceklerini, %11.5'i de sadece profesyonel yöneticilerin gerçekleştireceği yönetimin en iyi işletme yönetimi olduğunu belirtmiştir.

Öyleyse, gıda ve tekstil alanındaki işletmelerin büyük bir kısmı (75.2'si) son 20 yıldır kurulmuştur. Türkiye açısından da 20 yıllık dönem dışa açık politikaların ağırlıkla kullanıldığı, girişimcilik için teşviklerin verildiği, ihracatın teşvik edildiği ve özellikle merkezden ziyade çevre bölgelerde girişimciliğin daha yoğun olarak desteklendiği dönemdir. Tablo 5'den de görüldüğü üzere işletmelerin %66.7 gibi bir oranı uluslar arası pazara az ya da çok mamul sunmaktadır. Bunların yanı sıra, 20 yıldan daha fazla süredir varlığını devam ettiren işletme sayısı da genel içerisinde düşük gibi görülmekle beraber, hızlı rekabet şartlarında işletmelerin ömürlerini dikkate alarak söylenebilir ki; önemli bir oranda bulunmaktadır (%24.7). Hatta yapılan çalışmada ankete katılan işletmelerden 4 tanesinin de 40 ve üstü yaşta olduğu görülmektedir.

İşletmelerin büyük bir çoğunluğu küçük ve orta ölçekli işletmeler olup sermayelerini kaynağını daha çok kendi çalışmalarının getirdiği birikimle ya da bankadan aldıkları kredilerle temin etmişler, daha sonra da babalarının kaynaklarından yararlanmışlardır. İlk iki sırada sermaye temininde girişimcilerin kendi kaynaklarından ve daha sonra çalışarak yine kendilerinin geri ödeyeceği banka kredilerinden temin ettiklerini ifade etmeleri sermayenin kaynağının temininde daha bağımsız hareket ettiklerini ve kaynak bulma ve oluşturma konusunda bir "aileye dayalı" ve "aile kaynağıyla desteklenen" olmanın ötesinde daha girişimsel bir özellik gösterdiklerini de ortaya koymaktadır. Ancak girişimcilerin çok büyük bir kısmı, üst yönetimde kendi yakınlarından birilerinin yer almasını istemektedirler. Bu durum, girişimci ile yakını olan yöneticilerin, özellikle geçmişe dayalı uzun dönemli bağlarının olması ve daha çok sayıdaki benzer kültürel değerleri paylaşıyor olmaları sebebiyle yönetim kararları açısından kendilerini daha güvende hissetmelerini sağlamaktadır (Chrisman ve diğ., 2007: 1036-1037).

2.6. Girişimciliğin Oluşmasında ve Sürdürülmesinde Etkili Olan Faktörler

Bir işletmenin başarısı ve devamlılığı girişimcilik kültürünün varlığına ve girişimciliği tetikleyen faktörlere bağlıdır. Girişimciliğin oluşturulmasında ve sürdürülmesinde etkili olan faktörler Tablo 12-Tablo 18 arasında yer almaktadır.

Tablo 12: Girişimci olmanın en önemli üç nedeni

	Frekans		%
İş babasından kalmıştır	Evet	22	24,4
	Hayır	68	75,6
Yenilikçi ve yaratıcıdır	**Evet**	**69**	**76,7**
	Hayır	21	23,3
Bağımsız çalışmayı seviyordur	**Evet**	**43**	**47,8**
	Hayır	47	52,2
Emir almayı sevmiyordur	**Evet**	**41**	**45,6**
	Hayır	49	54,4
Güçlü insanlardan biri olmak istiyordur	Evet	28	31,1
	Hayır	62	68,9
Siyaset ve yönetimi etkileme gücü artsın istiyordur	Evet	11	12,2
	Hayır	79	87,8
Maaş yerine daha fazla kazanmak istiyordur	Evet	10	11,1
	Hayır	80	88,9
Güç ve prestiji seviyordur	Evet	19	21,1
	Hayır	71	78,9
Lüks ve rahat yaşama arzusu vardır	Evet	6	6,7
	Hayır	84	93,3
Heyecanı seviyordur	Evet	7	7,8
	Hayır	83	92,2

Ankete katılan girişimciler açısından "bir bireyin girişimci olma konusunda tercih yapmasına sebep olan" en önemli üç faktör, o bireyin "yenilikçi ve yaratıcı olması" (%76.7), "bağımsız çalışmayı istiyor olması" (47.8) ve "emir almayı sevmiyor olması" (45.6) şeklinde belirlenmiştir. Bu faktörler teorik açıdan da girişimciliğin oluşumunda çok önemli kabul edilen faktörlerdir. Özellikle "yenilikçi ve yaratıcı olma" isteğinin ilk sırada yer alıyor olması girişimin başlatılmasında etkili olduğu kadar girişimin rekabet ortamında devamlılığını sağlamak açısından da çok önemli kabul edilmektedir. "Yenilikçi ve yaratıcı olma konusundaki dürtü sadece işletmenin devamlılığını ve rekabet ortamındaki başarısına etki etmekle kalmamakta, aynı zamanda ülke ekonomisi, teknolojisi ve genel gelişimi üzerinde de etkili olmaktadır. Çünkü, bir ülkenin gelişmesi o ülkedeki üretim, hizmet ve teknoloji bağlamındaki yaratıcılığa ve yeniliğe bağlıdır. O ülkedeki yaratıcılık ve yenilik o ülkenin diğer ülkeler arasında da etkin bir konuma geçmesine yardımcı olacaktır.

Tablo 13: İş oluşumunda etkili en önemli üç faktör

İş oluşumunda etkili faktörler		Frekans	%
İşin babadan kalması	Evet	30	33,3
	Hayır	60	66,7
Daha önce ilgili işte ücretli olarak çalışma	Evet	21	23,3
	Hayır	69	76,7
Okulda işle ilgili eğitim alma	**Evet**	**48**	**53,3**
	Hayır	42	46,7
İşle ilgili yüksek kazanç olduğunu görme	**Evet**	**48**	**53,3**
	Hayır	42	46,7
Başka iş sahası bulamama	Evet	8	8,9
	Hayır	82	91,1
Geleceğini bağımsız çalışmada görme	**Evet**	**39**	**43,3**
	Hayır	51	56,7
İlde üretim sahası ile ilgili önceden yatırımların olması	Hayır	36	40
		54	60

Halihazırdaki işlerini tercih etmelerinde en önemli gördükleri ilk üç sebebi ise ; "okulda işle ilgili eğitim almaları" (53.3), "ilgili alanda işle ilgili yüksek kazanç olduğunu gözlemeleri" (53.3), "geleceği bağımsız çalışmada görmeleri" (43.3)oluşturmaktadır.

Tablo 14: Girişimcilik dersi alma durumu

Girişimcilik dersi alma durumu		Frekans	%
	Evet	77	85,6
	Hayır	13	14,4
	Toplam	90	100

Ankete katılan girişimcilerin %85.6 gibi büyük bir kısmı aynı zamanda girişimcilik eğitimi de almıştır. Bu durum, Tablo 13'de elde edilen verileri de destekler niteliktedir. Çünkü Tablo 13'de girişimcilerin işlerini tercih

etmelerindeki en önemli neden "okulda işle ilgili eğitim alınması gösterilmiştir. Gaziantepli girişimcilerin girişimcilik dersi alma konusundaki oranlarının yüksek olması eğitim konusuna verdikleri önemin yanı sıra "İnovasyon Vadisi Gaziantep" projesinin varlığı da etkili olmuştur. Zaten, Tablo 12'deki yenilikçi ve yaratıcı olma dürtüsünün yüksek olması da böyle bir projeye katılımla uyum göstermektedir.

Tablo 15: Başarı için en önemli görülen üç faktör

Başarı için en önemli görülen üç faktör		Frekans	%
İş ahlakı	Evet	65	72,2
	Hayır	25	27,8
Piyasayı çok iyi kollamak	**Evet**	**49**	**54,4**
	Hayır	41	45,6
Çalışanların işletmeye sadakati	Evet	31	34,4
	Hayır	59	65,6
Verimliliği yükseltmek	**Evet**	**46**	**51,1**
	Hayır	44	48,9
Mevzuata uymak	Evet	7	7,8
	Hayır	83	92,2
Güvenilir yönetici kişiliği	Evet	43	47,8
	Hayır	47	52,2
Çalışanların amirlere bağlılığı	Evet	10	11,1
	Hayır	80	88,9
Diğer	Evet	1	1,1
	Hayır	89	98,9

İşletmenin faaliyetlerini başarılı bir şekilde yürütmesinde etkili olan faktörlerden en önemli görülenlerden ilk üçü sırasıyla; "iş ahlâkı" (72.2), "piyasayı çok iyi kollamak" (%54.4), ve "verimliliği yükseltmek" (51.1) olarak belirtilmiştir.

Tablo 16: Ar-ge, yenilik ve icatlar için kaynak ayırma

Ar-ge, yenilik ve icatlar için kaynak ayırma durumu		Frekans	%
	Evet	80	92,0
	Hayır	7	8,0
	Toplam	87	100

Ankete katılan girişimcilerin (ki sahip oldukları işletmelerinin büyük bir kısmı KOBİ niteliğindedir) %92'si işletmesinde ar-ge, yenilik ve icatlar için kaynak ayırmaktadırlar. "Inovasyon Vadisi Gaziantep" projesi, işletmelerin ar-ge, yenilik ve icatlar için kaynak ayırmalarında karşılıklı bir etkileşime sahiptir.

Tablo 17: İş hayatında başarılı ve zengin olmada en etkili üç faktör

		Frekans	%
Bu bir nasip kısmet işidir	Evet	25	27,8
	Hayır	65	72,2
Çok çalışmak gereklidir	Evet	**76**	**84,4**
	Hayır	14	15,6
Üretim ve pazarda fırsatları görüp değerlendirmek gerekir	Evet	**75**	**83,1**
	Hayır	15	16,9
Hükümetle iyi geçinmek gerekir	Evet	11	12,2
	Hayır	79	87,8
Ara sıra meşru olmayan işleri de yapmak gerekir	Evet	4	4,4
	Hayır	86	96,6
Hesaba kitaba dayalı akılcı bir iş disiplini ve bilimi esas almak gerekir	**Evet**	**71**	**78,9**

Girişimcilerin iş hayatında başarılı ve zengin olmada en etkili gördükleri faktörler "çok çalışmak" (%84.4), "üretim ve pazarda fırsatları görüp değerlendirmek" (%83.1), "hesaba kitaba dayalı akılcı bir iş disiplini ve bilimi esas almak" (%79) olarak belirlenmiştir. Girişimcilerin başarılı olmak için "çok çalışma" faktöründen sonra "üretim ve pazarda fırsatları görüp değerlendirme" istekleri de onların fırsat yaklaşımıyla hareket ettiklerini göstermektedir.

Tablo 18: Girişimcilik kültürünün aktarılmasında en etkili üç faktör

		Frekans	%
Eğitim kurumlarının rolü	**Evet**	**77**	**85,6**
	Hayır	13	14,4
Devlet kurumlarının rolü	Evet	33	36,7
	Hayır	57	63,3
Dernek ve kulüplerin rolü	Evet	9	10
	Hayır	81	90
Eski ustaların rolü(çırak-kalfa-	**Evet**	**38**	**42,2**

usta ilişkisi)	Hayır	52	57,8
Ailenin rolü(anne baba)	**Evet**	**69**	**76,7**
	Hayır	21	23,3
Yabancı girişimcilerle ortaklıklar ve onların rolü	Evet	28	31,1
	Hayır	62	68,9

Ankete katılan girişimcilerin "girişimcilik kültürünün nesilden nesile aktarılmasında en önemli gördükleri ilk üç faktör ise sırasıyla "eğitim kurumlarının rolü" (%85.6), "ailenin rolü" (76.7) ve "eski ustaların rolüdür" (%42.2, çırak-kalfa-usta ilişkisi). Yukarıdaki verilere bağlantılı olarak da görülmektedir ki girişimcilerin girişimcilikte ve onun gelecek nesillere aktarılmasında en önemsedikleri faktör eğitimdir. Bu bağlamda ikinci ve üçüncü varsayımların da doğrulandığı görülmektedir.

2.7. İşletmelerin Büyümesine Engel Teşkil Eden Faktörler ve İşletmeler ve Ülke Açısından Geleceğe Dair Algılamalar

İşletmenin büyümesiyle ilgili engeller ve işletme ve ülke açısından girişimcilerin geleceğe dair yaklaşımları Tablo 19-Tablo 22 arasında yer almaktadır.

Tablo 19: İşletmenin büyümesinin önündeki en önemli üç engel

		Frekans	%
1.Finansman yetersizliği	**Evet**	**59**	**65,6**
	Hayır	31	34,4
2.Yenilikleri takip etme zorluğu	Evet	20	22,2
	Hayır	70	77,8
3.Devlet politikaları (aşırı vergi yükü vs.)	**Evet**	**42**	**46,7**
	Hayır	48	53,3
4.Ar-ge faaliyetleri yapamama	Evet	29	32,2
	Hayır	61	67,8
5.Kalifiye eleman yetersizliği	Evet	27	30
	Hayır	63	70
6.Büyümenin getirdiği riskler	Evet	30	33,7
	Hayır	60	66,3
7.Pazarın sürekli değişmesi	**Evet**	**47**	**52,2**
	Hayır	43	47,8

Girişimcilerin işletmelerinin büyümesi önünde engel olduğunu düşündükleri en önemli üç faktör sırasıyla, "finansman yetersizliği" (%65.6), "pazarın sürekli değişmesi" (%52.2) ve "devlet politikaları" (%46.7) dır.

Tablo 20: Son beş yılda işletmede yapılan en önemli üç değişiklik

		Frekans	%
Teknolojik yenilik yaptım	Evet	**71**	**78,9**
	Hayır	19	21,1
Mevcut ürünümün üretim hacmini artırdım	Evet	**45**	**50**
	Hayır	45	50
Mevcut ürünümde değişiklikler yaptım	Evet	37	41,1
	Hayır	53	58,9
Mevcut ürünle beraber farklı bir sektörde yeni bir ürün üretmeye başladım	Evet	33	36,7
	Hayır	57	63,3
Mevcut ürünümle beraber aynı sektörde yeni ürünler üretmeye başladım	Evet	26	28,9
	Hayır	64	71,1
Yeni bir pazara girdim	Evet	**44**	**48,9**
	Hayır	46	51,1

İşletmeler son beş yılda "teknolojik yenilikler yapmış (%78.9), mevcut ürünün üretim hacmini artırmış (%50) ve yeni bir pazara girmiştir (%48.9). Bu durumda girişimciler işletmenin büyümesinde finansal yetersizliği ve pazarın sürekli değişmesini engel olarak görüyor olmalarına rağmen, teknolojik yenilikler yapma konusunda ısrarcı davranmaktadırlar. Her ne kadar üretim hacminin artırılması ve yeni pazarlara girilmesi yüksek oranlarda çıkmış olsa da girişimcilerin değişiklik bağlamında asıl önemsedikleri husus teknolojik yenilikler olmaktadır.

Tablo 21: Gelecekte yapılması düşünülen şey

Gelecekte yapılması düşünülen şey	Frekans	%
İşletmeyi kapatacağım	1	1,1
Hâlihazırdaki işimi geliştirip genişleteceğim	36	41,4
Hâlihazırdaki işkolumdan başka bir iş koluna geçeceğim	3	3,4
Hâlihazırdaki iş kolunda devam edip başka bir işkolunda da faaliyet göstereceğim	39	44,8
Gelecekte ne yapacağıma karar vermedim	8	9,2
Toplam	87	100

Halihazırdaki durumlarının geleceğe yansıması açısından, işletmelerin %44.8'i gelecekte mevcut iş kolunda çalışmaya devam edip, aynı zamanda başka bir iş kolunda da faaliyet göstereceğini %41.4'ü ise sadece mevcut işini geliştirip genişleteceğini ifade etmektedir.

Tablo 22: ABD ve AB ile Türkiye arasındaki yatırımlar ve girişimcilik ruhu

ABD ve AB ile Türkiye arasındaki yatırımlar ve girişimcilik ruhu	Frekans	%
Çok gerideyiz yetişmemiz imkânsız	7	8,0
Kendi içimizde kalıp dışarıyla ilişkilerimizi azaltmalıyız	10	11,5
Gelişmiş ülkeler bizi ilgilendirmez rekabet etmemiz gerekmez	5	5,7
Onlar çok ilerde fakat dünyaya açıldıkça gelişip onlara ulaşabiliriz	49	56,3
Rekabetçi ve dünya pazarına yönelik uzun vadeli strateji olursa onlardan daha başarılı oluruz	15	17,2
Diğer	1	1,1
Toplam	87	100,0

Anketimize katılan girişimcilerin Türkiye ile gelişmiş Avrupa ülkeleri ve ABD arasında yatırımlar ve girişimcilik ruhu karşılaştırması açısından ortaya koydukları Tablo sadece gelecekte gelişmiş ülkelerin seviyesine ulaşma boyutunda düşünülmektedir. Buna göre girişimcilerin %56.3'ü gelişmiş Avrupa ülkeleri ve ABD işletmelerinin bize göre çok ileride olduğunu, dünyaya açıldığımız ölçüde gelişip onlara ulaşabileceğimizi ifade ederken, sadece %17.2'lik bir oran rekabetçi ve dünya pazarına yönelik uzun vadeli strateji uygulanırsa onlardan daha başarılı olunacağını düşünmektedir. Bu anlamda gelecekte Türkiye'deki işletmelere biçilen rol bu işletmelerin dünya pazarlarında lider olmasından ziyade gelişmiş ülke işletmelerini takip etmesi şeklinde ortaya konulmaktadır.

3. Sonuç

Gaziantep ili girişimciliğin gelişmesi ve motive edilmesi açısından oldukça önemli bir alt yapıya sahip olmuştur. Bu ilde yeniliklerin yapılmasına yönelik geliştirilen projeler ve patent ve marka tesciliyle ilgili çalışmalar girişimcilik olgusunun sadece sermaye bulup iş yeri açmanın ötesinde yeniliği ve yaratıcılığı temel alan bir anlayışa sahip olduğunu göstermektedir. Gaziantep ilinde gıda ve tekstil sektöründe yer alan girişimcilerin özelliklerini tespite yönelik yapılan bu çalışmada girişimcilerin büyük bir çoğunluğunun yüksekokul ve üstü eğitim aldığı fakat aynı zamanda girişimcilik konusunda da ders aldığı görülmektedir. Her ne kadar büyük bir çoğunluğunun babası memur ve işçi gibi bir yere bağımlı çalışmanın ötesinde bağımsız işlerle uğraşmış olsalar da ankete katılan girişimcilerin girişimcilik faaliyetinde eğitim öncelendiği görülmektedir.

Girişimciler, profesyonel yöneticilerin işletmedeki varlığını önemsemekte fakat işletmenin yönetiminde bizzat kendileri de bulunmaktadırlar Aynı zamanda, yakınlarından da en az bir veya daha fazla kişinin üst kademelerde bulunmasını tercih etmektedirler. Daha ziyade Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere sahip olan girişimciler.

Gaziantep'in yenilik ve yaratıcılık konusundaki girişimleriyle de paralel özellikler göstermekte ve bir taraftan girişimci olmada en önemli faktörü yenilikçilik ve yaratıcılık olarak ifade ederken diğer taraftan da ar-ge faaliyetleri, yenilik ve icatlar için kaynak ayırmakta ve son beş yıllık çalışmalarını teknolojide, üründe ve pazarda yenilik ve değişiklik yapmaya yöneltmektedirler.

Çoğunluğunun ihracat da yaptığı, girişimcilerin işletmelerini büyütmelerinde en önemli engel olarak gördükleri unsur finansman yetersizliği ve pazarın sürekli değişmesi olmaktadır. Günümüz hızlı rekabet şartları içerisinde dünya pazarlarına mal sunan işletmelerin pazardaki sürekli ve hızlı değişimleri takip etmesi, pazarın sürekli araştırma kapsamında bulundurulmasına, pazarda talep bulacak ya da talep yaratılacak yenilik ve yaratıcılıkları ortaya koymasına bağlıdır. Ancak bu durum yeterli finansal kaynağa da sahip olmayı gerektirir. Bu sebeple girişimciler için yenilik ve yaratıcılıklarını ortaya koyabilecekleri finansal kaynakların oluşturulması, girişimcilerin eğitim programlarının yanı sıra, finansal kaynak sağlayacak örgütlenmeler ve koordinasyonlarla da desteklenmesi önem arz etmektedir.

Çalışmaya katılan girişimcilerin büyük bir kısmı ya hâlihazırdaki işlerini genişletmeyi ya da hâlihazırdaki işlerine devam ederken başka bir iş kolunda da faaliyet göstereceklerini düşünmektedirler. Girişimciler mevcut üretim konularını (tekstil ve gıda gibi katma değeri düşük ürünler olsa bile) gelecekte de devam ettirmeyi planlamaktadırlar. Bu bağlamda yapılan yenilik ve ar-ge çalışmaları çoğunlukla mevcut ürünlere yönelik olmakta ya da hem mevcut ürüne hem de gelecekte hâlihazırdaki işlerine eklemek istedikleri yeni iş kollarında olmaktadır. Buradan hareketle dikkat çeken bir başka konu ise girişimcilerin Türkiye'nin ABD ve Avrupa ülkeleriyle yaptıkları karşılaştırmada Türkiye'yi gelişmiş bu ülkeler göre çok geride görmekte fakat dünyaya açılmamız ölçüsünde onlara ulaşabileceğimizi düşünmektedirler. Rekabetçi ve dünya pazarına yönelik uzun vadeli stratejilerle gelecekte bu günkü gelişmiş ülkelerden daha başarılı olacağımıza yönelik oran düşük çıkmıştır. Açıktır ki pazarda sadece takip eden ve yetişmeye çalışan işletme olmak uzun dönemde varlığı korumak, sürdürülebilir rekabeti sağlamak ve ortalamanın üzerinde gelir elde etmek için yeterli değildir. Bu sebeple girişimcilere verilen girişimcilik ve yenilik anlayışında muhakkak pazarda lider olmaya yönelik motivasyonun verilmesi ve bunu sağlayan şartların yaratılması gereklidir. Ülkelerin gelişmesinde ve lider ülkeler olmasında en önemli rol oynayan özellik o ülkelerin işletmelerinin katma değeri yüksek yenilikler oluşturarak teknoloji, ürün ve pazar açısından dünya piyasalarında önemli bir paya sahip olmalarına ve yapılacak yenilik ve geliştirme faaliyetlerinde öncü olmalarına bağlıdır.

Kaynaklar

Arıkan S. (2004), *Girişimcilik,* 2. Baskı, Siyasal Kitabevi, Ankara.

Chrisman J. J., H.J.Chua, F.W. Kellermanns , P.C. Chang(2007), "Are family managers agents or stewards? An exploratory study in privately held family firms", *Journal of Business Research*, 60/ 10, 1030-1038.

Çelik A., T. Akgemici (2007), *Girişimcilik Kültürü ve KOBİ'ler,* 2. Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara.

İrmiş A., S. Emsen (2002), *İktisadi Gelişmede Girişimcilik, Denizli ve Erzurum Örneği*, Beta, İstanbul.

Johns N., J. Mattsson (2005), "Destination Development Through Entrepreneurship: a comparison of two cases", *Tourism Management,* 26., 605-616.

Kök, S.B. (2007), *Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler ve Kadın Girişimciliği*, Denizli Ticaret Odası Ekonomik Araştırma Serisi Yayın No:1, Denizli.

Kutaniş, R.Ö, (2006), *Girişimci Kadınlar,* Değişim, Sakarya.

Lin B.W., LP.C. Li, J.S. Chen (2006), "Social Capital, Capabilities, and Entrepreneurial Strategies: a study of Taiwanese high-tech new ventures", *Technological Forecasting and Social Change*, 73/2, 168-181.

Matlay H., C. Carey (2007), "Entrepreneurship Education in the UK: a longitudinal perspective", *Journal of Small Business and Entreprise Development,* 14/2, 252-263.

Özkan, Ş., F. Gündoğdu, Ö.S. Emsen, H. Aksu, S. Başar (2003), *KOBİ'lerde Girişimcilik ve Yenilikçilik*, Atatürk Üniversitesi Yayınları, No:929, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yayınları No:106, Araştırma Serisi No: 90, Erzurum.

Spencer, J.W., C. Gomez (2002), "The Relationship Among National Institutional Structures, Economic Factors, and Domestic Entrepreneurial Activity: A Multicountry Study", *Journal Of Business Research*, 57, 1098-1107.

Tekin, M. (2004), *Girişimcilik ve Küçük İşletme Yöneticiliği*, 4. Baskı, Ankara.

Thurik R., S. Wennekers**, "***Entrepreneurship, Small Business and Economic Growth",* Journal of Small Business and Enterprise Development , 11/1, 2004.

Zahra S.A., J. S. Korri, J. Yu (2005) "Cognition and International Entrepreneurship: Implications for Research on International Opportunity Recognition and Exploitation" *International Business Review,* 14/2, 129-146.

Z Zhao F. (2005), "Exploring the Snergy Between Entrepreneurship and Innovation", *International Journal of Entrepreneurial Behaviour and Research*, 11/1, 25-41.

http://ansiklopedi.turkcebilgi.com/Gaziantep_ekonomisi, 04.04.2008

http://guneydoguanadolu.bolgesi.com/gaziantep-endustri-ve-ekonomi, 04.04.2008

http://www.kobi-efor.com.tr/haber_detay.asp?id=2458, 04.04.2008

View publication stats